

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

**Keskne volituste haldamise süsteem ja keskse volituste haldamise andmekogu
põhimäärus**

Määrus kehtestatakse avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 8 ning § 43¹¹ lõike 6 alusel.

**1. peatükk
ÜLDSÄTE**

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse keskne volituste haldamise süsteem ja kehtestatakse keskse volituste haldamise andmekogu põhimäärus.

**2. peatükk
KESKNE VOLITUSTE HALDAMISE SÜSTEEM, SELLE HALDAMISE JA
KASUTAMISE KORD**

§ 2. Keskne volituste haldamise süsteem

(1) Keskne volituste haldamise süsteem on riigi infosüsteemi kindlustav organisatsiooniline, tehniline ja õiguslik raamistik, mis koosneb kesksest volituste haldamise infosüsteemist, andmekogust ning keskse volituste haldamise süsteemi haldamise ja kasutamise tingimustest.

(2) Keskne volituste haldamise süsteem võimaldab juriidilise isiku esindajal või füüsilisel isikul (edaspidi *lõppkasutajal*) keskselt hallata tema antud ning temale antud volitusi riigi infosüsteemis.

(3) Keskse volituste haldamise süsteemi ametlik lühend on „Pääsuke“.

§ 3. Keskse volituste haldamise süsteemi vastutav töötleja

Keskse volituste haldamise süsteemi vastutav töötleja on Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi *haldaja*).

§ 4. Keskse volituste haldamise süsteemi andmeandja ja tema liidestumine

(1) Keskse volituste haldamise süsteemi andmeandja määruse tähenduses on keskse volituste haldamise süsteemiga liidestunud riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, muu avalik-õiguslik

juriidiline isik või avalikke ülesandeid täitev eraõiguslik isik, kes väljastab haldajale keskses volituste haldamise süsteemis antavate volitusega seotud vajalikke andmeid.

(2) Riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalikke ülesandeid täitev eraõiguslik isik, kes soovib keskse volituste haldamise süsteemiga andmeandjana liidestuda, teavitab oma soovist haldajat, kes korraldab liidestamise. Liidestamine toimub haldusakti või liidestuda sooviva riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku või avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku isiku ja haldaja vahelise liitumiskokkuleppe alusel, milles määratakse kindlaks teenustaseme tingimused ning poolte õigused, kohustused ja vastutus.

(3) Andmeandja kohandab oma infosüsteemi tööks keskse volituste haldamise süsteemi keskkonnas.

§ 5. Keskse volituste haldamise süsteemi lõppkasutaja

(1) Keskse volituste haldamise süsteemi lõppkasutaja on füüsiline isik või juriidilise isiku esindaja, kellel on keskse volituste haldamise süsteemi iseteeninduskeskkonna kaudu õigus hallata tema poolt või talle antud volitusi.

(2) Füüsilisest isikust lõppkasutaja isik tõendatakse ja isikusamasus tuvastatakse digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi alusel.

(3) Juriidilise isiku esindajast lõppkasutaja isik tõendatakse ja isikusamasus tuvastatakse elektroonilise avalduse, äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri või teise riigi vastava andmekogu andmete ja digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi alusel.

(4) Riigiasutuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse organi ja asutuse esindusõiguslikust isikust lõppkasutaja isik tõendatakse ja isikusamasus tuvastatakse vastava andmekogu või elektroonilise avalduse ja digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi alusel.

§ 6. Lõppkasutaja volituste haldamine

(1) Lõppkasutaja poolt keskses volituste haldamise süsteemis volituste haldamine toimub Eesti teabevärava eesti.ee iseteeninduskeskkonna kaudu.

(2) Keskse volituste haldamise süsteemi kasutamine volituste haldamiseks on lõppkasutajale tasuta.

§ 7. Keskse volituste haldamise süsteemi andmesaaja ja tema liidestumine

(1) Keskse volituste haldamise süsteemi andmesaaja määruse tähenduses on keskse volituste haldamise süsteemiga liidestunud riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus või juriidiline isik, kes annab lõppkasutajale õiguse keskses volituste haldamise süsteemis antud volituse alusel oma süsteemis tegutseda.

(2) Keskse volituste haldamise süsteemiga liidestumise soovist teavitab andmesaaja haldajat, kes korraldab andmesaaja liidestamise. Liidestumine toimub andmesaaja, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning haldaja vahelise liitumiskokkuleppe alusel, milles määratakse kindlaks teenustaseme tingimused ning poolte õigused, kohustused ja vastutus.

§ 8. Keskse volituste haldamise süsteemi kasutamise lõppemine

Keskse volituste haldamise süsteemi kasutamise lõpetamiseks esitab andmeandja või andmesaaja haldajale avalduse.

3. peatükk

KESKSE VOLITUSTE HALDAMISE ANDMEKOGU PÕHIMÄÄRUS

§ 9. Keskse volituste haldamise andmekogu vastutava töötaja ülesanded

Vastutava töötaja ülesanded on:

- 1) tagada keskse volituste haldamise andmekogu haldamine ja arendamine ning andmevahetuse õiguspärasus;
- 2) tagada keskse volituste haldamise andmekogu kaitsmise abinõud;
- 3) kontrollida andmekogus hallatava volituse kehtivust, sealhulgas seaduses sätestatud juhtudel isikukoodi alusel esindusõiguse volitamise tahteavaldust tegeva lõppkasutaja teovõime piiramise andmeid;
- 4) täita keskse volituste haldamise andmekogu pidamisel õigusaktidest tulenevaid muid ülesandeid.

§ 10. Keskse volituste haldamise andmekogusse kantavad andmed

(1) Andmeandja kohta kantakse keskse volituste haldamise andmekogusse järgmised andmed:

- 1) vastutava töötaja andmed;
- 2) volitatud töötaja olemasolul tema andmed;
- 3) infosüsteemide andmevahetuskihi X-tee alamsüsteemi kood ja edastatava andmekoosseisu metaandmed.

(2) Lõppkasutaja ja volituste kohta kantakse keskse volituste haldamise andmekogusse järgmised andmed:

- 1) lõppkasutaja ees- ja perekonnanimi ja isikukood, juriidilise isiku seadusliku esindaja kui lõppkasutaja korral ka isikukoodi riik, roll juriidilises isikus ja esindusõiguse kord;
- 2) lõppkasutaja seadusjärgse esindusõiguse andmed;
- 3) lõppkasutajale volitusega antud esindusõiguse andmed;
- 4) lõppkasutaja poolt volitusega antud esindusõiguse andmed.

(3) Lõppkasutaja ja volituste kohta võib keskse volituste haldamise andmekogusse kanda järgmised andmed:

- 1) lõppkasutaja seadusliku esindaja andmed;
- 2) andmed isiku kohta, kelle seaduslik esindaja lõppkasutaja on;
- 3) volituse andmisel, edasivolitamisel ja volituse tagasivõtmisel lõppkasutaja teovõime;
- 4) volituse andja, edasivolitaja ja tagasivõtja digiallkiri;
- 5) andmed esindusõiguse edasivolitamise õiguse kohta;
- 6) esindusõiguse andmise ja lõppemise alus;
- 7) volituse lõppemise aeg.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1-3 sätestatule kantakse keskse volituste haldamise andmekogusse järgmised andmed:

- 1) andmesaaja vastutava töötaja andmed;

- 2) andmesaaja volitatud töötaja olemasolul tema andmed;
- 3) andmetöötlustoimingute logid.

§ 11. Keskse volituste haldamise andmekogusse andmete esitamine

- (1) Keskse volituste haldamise andmekogusse esitavad andmeid andmeandjad ja lõppkasutajad.
- (2) Rahvastikuregistrist saab keskse volituste haldamise andmekogu järgmised andmed:
 - 1) lõppkasutaja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja andmed tema elusoleku kohta;
 - 2) volituse andmisel, edasivolitamisel ja volituse tagasivõtmisel lõppkasutaja teovõime piiramise andmed;
 - 3) lõppkasutaja seadusliku esindaja andmed;
 - 4) andmed isiku kohta, kelle seaduslik esindaja lõppkasutaja on.
- (3) Äriregistrist saab keskse volituste haldamise andmekogu järgmised andmed:
 - 1) juriidilise isiku nimi (ettevõtjal ärinimi);
 - 2) juriidilise isiku registrikood;
 - 3) juriidilise isiku staatus registris;
 - 4) juriidilise isiku seadusliku esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood ning isikukoodi riik;
 - 5) juriidilise isiku seadusliku esindaja roll juriidilises isikus ja esindusõiguse kord.
- (4) Keskse volituste haldamise andmekogu saab andmeid käesoleva paragrahvi lõikes 2 ja lõike 3 punktides 1-2 nimetatud andmete muutmise kohta.

§ 12. Keskse volituste haldamise andmekogu andmete õigsuse tagamine

- (1) Andmeandja ja lõppkasutaja teavitavad viivitamata vastutavat töötajat ebaõigetest andmetest keskse volituste haldamise andmekogus.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavitamise korral või olukorras, kus vastutav töötaja ise saab teada keskse volituste haldamise andmekogu andmete ebaõigsusest, on vastutav töötaja kohustatud kontrollima andmete õigsust ja nende ebaõigsuse korral need viivitamata parandama.

§ 13. Juurdepääs keskse volituste haldamise andmekogusse kantud andmetele ja andmete väljastamine

- (1) Andmed keskse volituste haldamise andmekoguga liitunud andmeandjate kohta on juurdepääsupiiranguta.
- (2) Andmeandjale tagatakse juurdepääs tema edastatud andmetele infosüsteemide andmevahetuskihi X-tee kaudu vastavalt haldajaga sõlmitud liitumiskokkuleppele või haldusaktile.
- (3) Lõppkasutajale tagatakse temaga seotud andmetele juurdepääs keskse volituste haldamise andmekogu iseteeninduskeskkonna kaudu.

(4) Andmesaajatele tagatakse juurdepääs tema süsteemi edastavate andmete osas infosüsteemide andmevahetuskihi X-tee kaudu vastavalt haldajaga sõlmitud liitumiskokkuleppele.

(5) Vastutava töötleja ametnikel ja töötajatel on juurdepääs keskse volituste haldamise andmekogusse kantud andmetele neile teenistuskohustuste täitmiseks määratud ulatuses.

(6) Vastutav töötleja otsustab andmete väljastamise kolmandale isikule kolmanda isiku taotluse alusel. Vastutav töötleja väljastab kolmandale isikule andmed, kui andmete väljastamiseks on seaduslik alus.

§ 14. Keskse volituste haldamise andmekogu pidamise ja likvideerimise kord

(1) Keskse volituste haldamise andmekogu hooldus- ja arendustöid ning pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale töötlejale selleks eraldatud rahast.

(2) Keskse volituste haldamise andmekogu pidamise lõpetamine otsustatakse kooskõlas asjakohastes seadustes sätestatud nõuetega.

(3) Keskse volituste haldamise andmekogu likvideerimise korral otsustatakse andmete teise andmekogusse või avalikku arhiivi üleandmine või hävitamine ja nende üleandmise või hävitamise tähtaeg.

§ 15. Keskse volituste haldamise andmekogu andmete kaitse ja järelevalve andmekogu pidamise üle

(1) Vastutav töötleja tagab andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse organisatsiooniliste, füüsiliste ja infotehnoloogiliste turvameetmetega.

(2) Keskse volituste haldamise andmekogu turvaklass on K1T1S1 ja turbeaste madal (L).

(3) Keskse volituste haldamise andmekogu andmete esitamist, muutmist, kustutamist ja kasutamist logitakse.

Peaminister

Majandus- ja infotehnoloogiaminister

Riigisekretär